

HVAD ER BIODIVERSITET? 2. DEL.

ONSDAG DEN 8. FEBRUAR 2023 PÅ NATURHISTORISK
MUSEUM, JYDSK NATURHISTORISK FORENING
V. SENIORBIOLOG, EMERITUS PETER WIND

BIODIVERSITETSKORT FOR DANMARK

Udviklet i samarbejde mellem Center for Makroøkologi, Evolution og Klima på Københavns Universitet og Institut for Bioscience ved Aarhus Universitet

Videnskabelig rapport fra DCE - Nationalt Center for Miljø og Energi

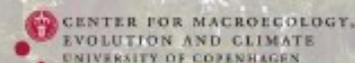
nr. 112

2014

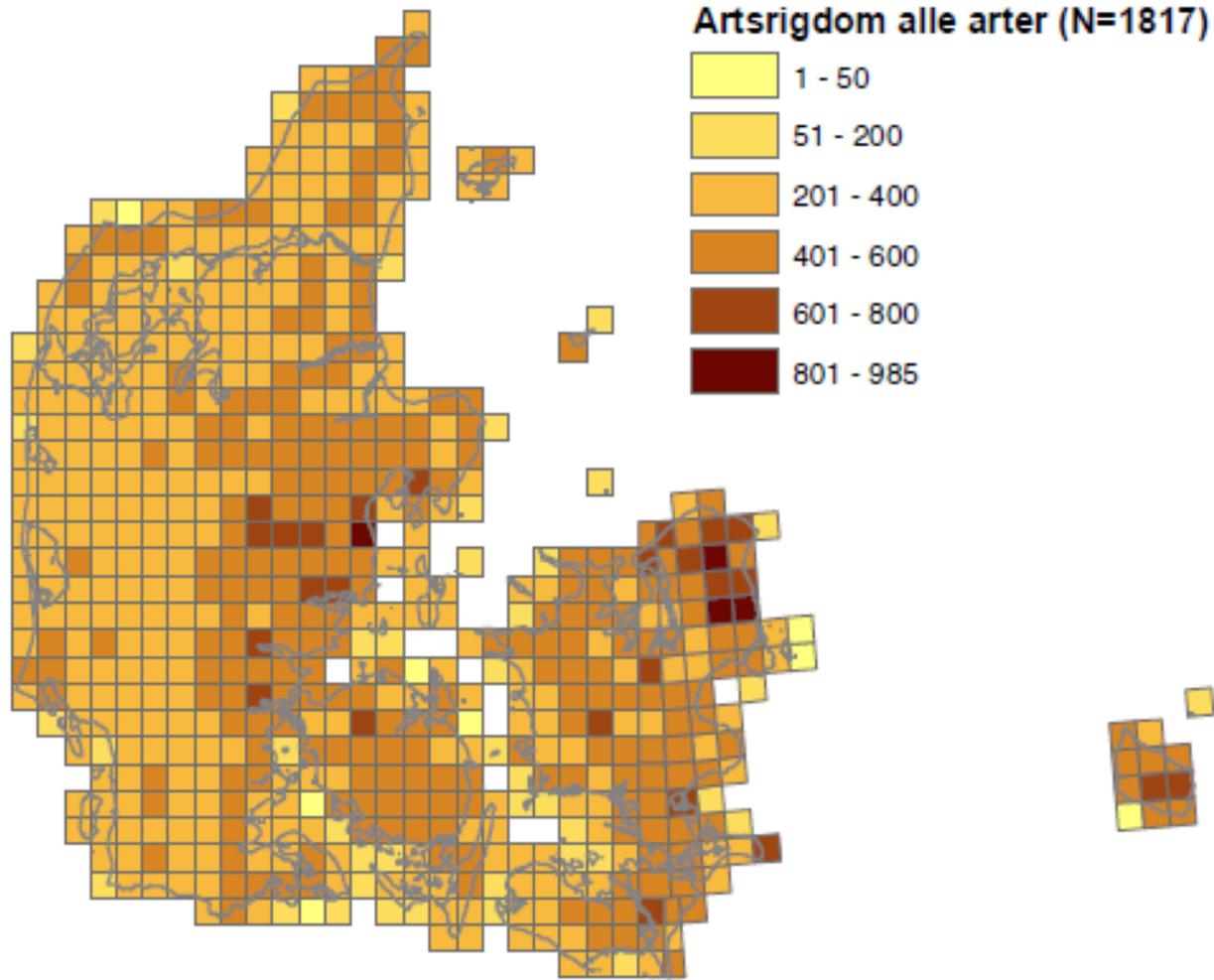
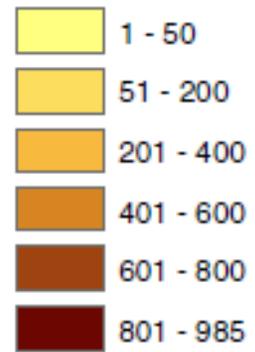
AARHUS
UNIVERSITET

DCE - NATIONALT CENTER FOR MILJØ OG ENERGI

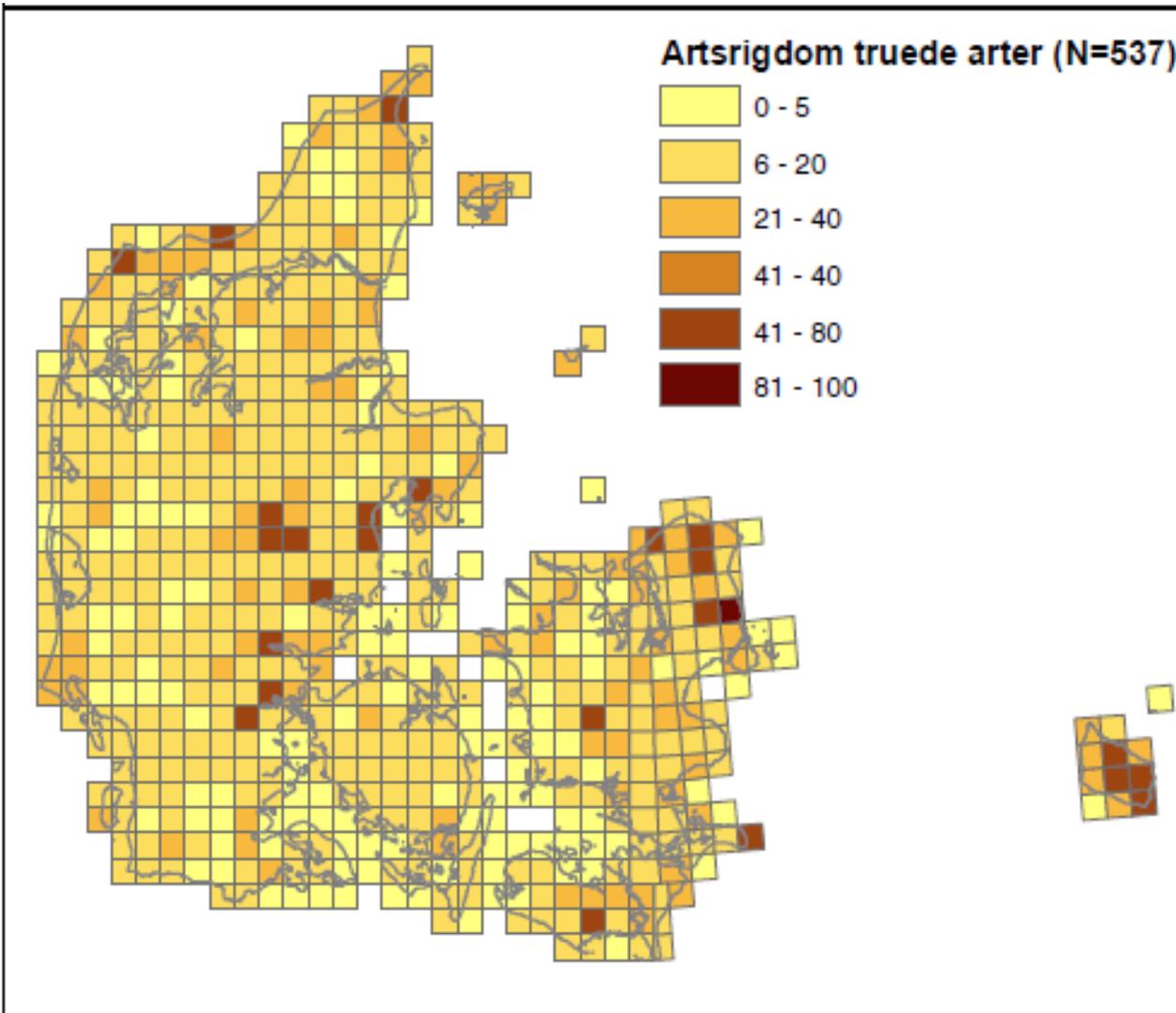
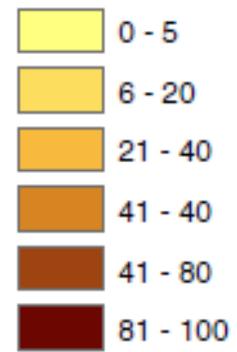

CENTER FOR MACROECOLOGY,
EVOLUTION AND CLIMATE
UNIVERSITY OF COPENHAGEN

Artsrigdom alle arter (N=1817)

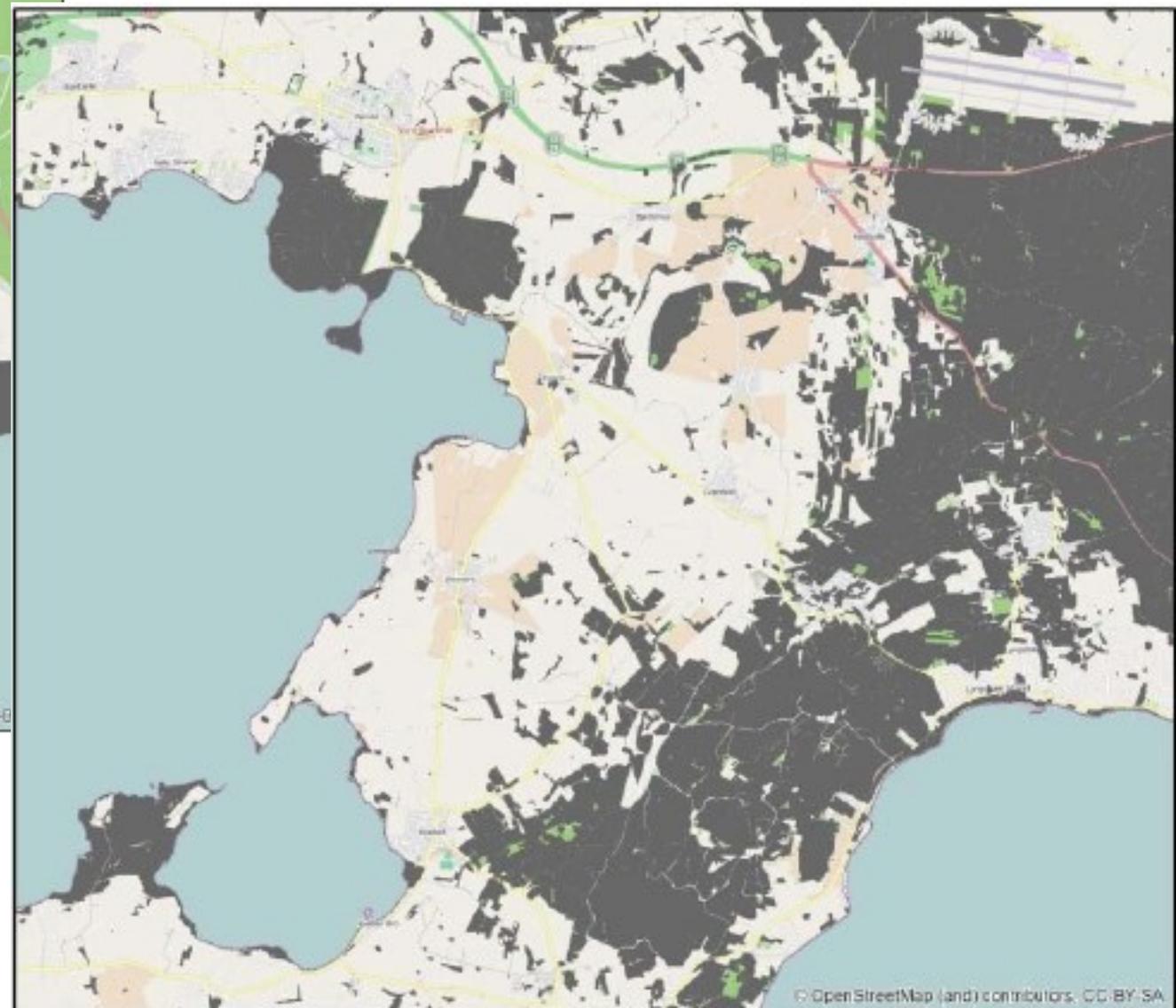
Artsrigdom truede arter (N=537)

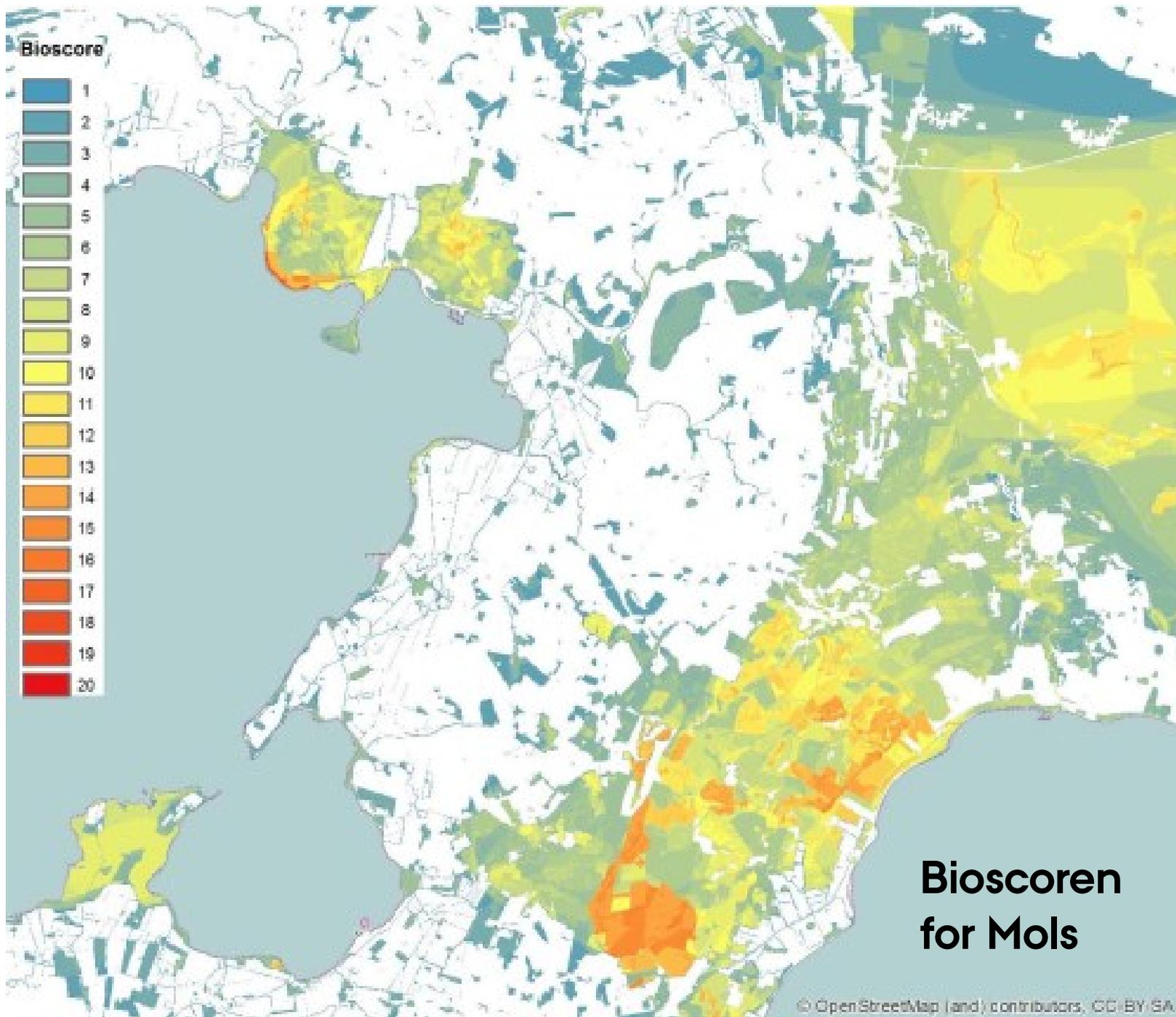

Arealer med ekstensiv drift

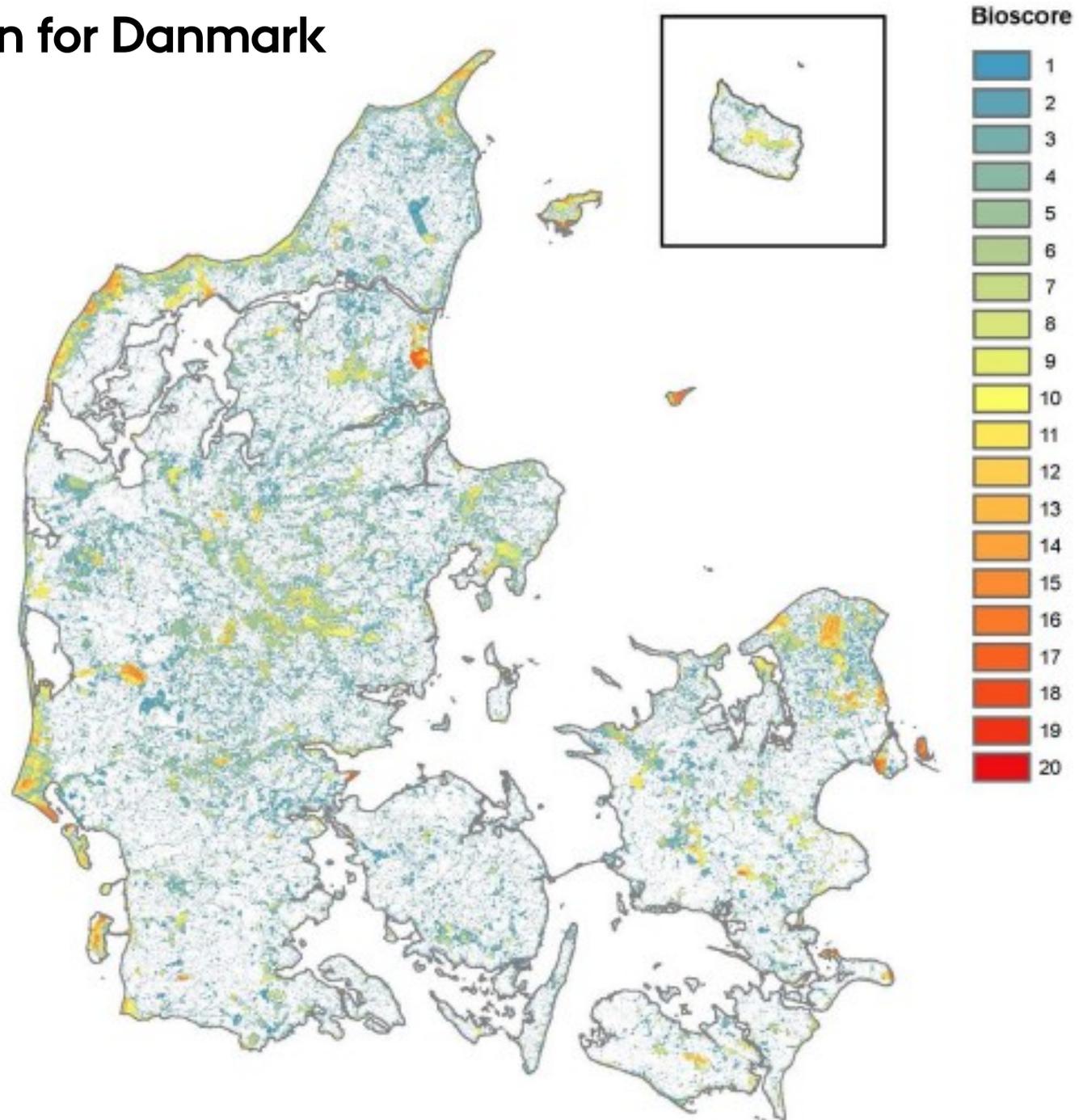
Arealer med ekstensiv eller ingen drift ifl. afgrødekoden
Ekstensiv dvs. ikke i årlig omdrift

Kyst
+ arealer 1 km kystlinjen - dyrkede arealer
Andre lag: Lavbund, skråninger, kortlagt natur, skovkontinuitet, skovstruktur

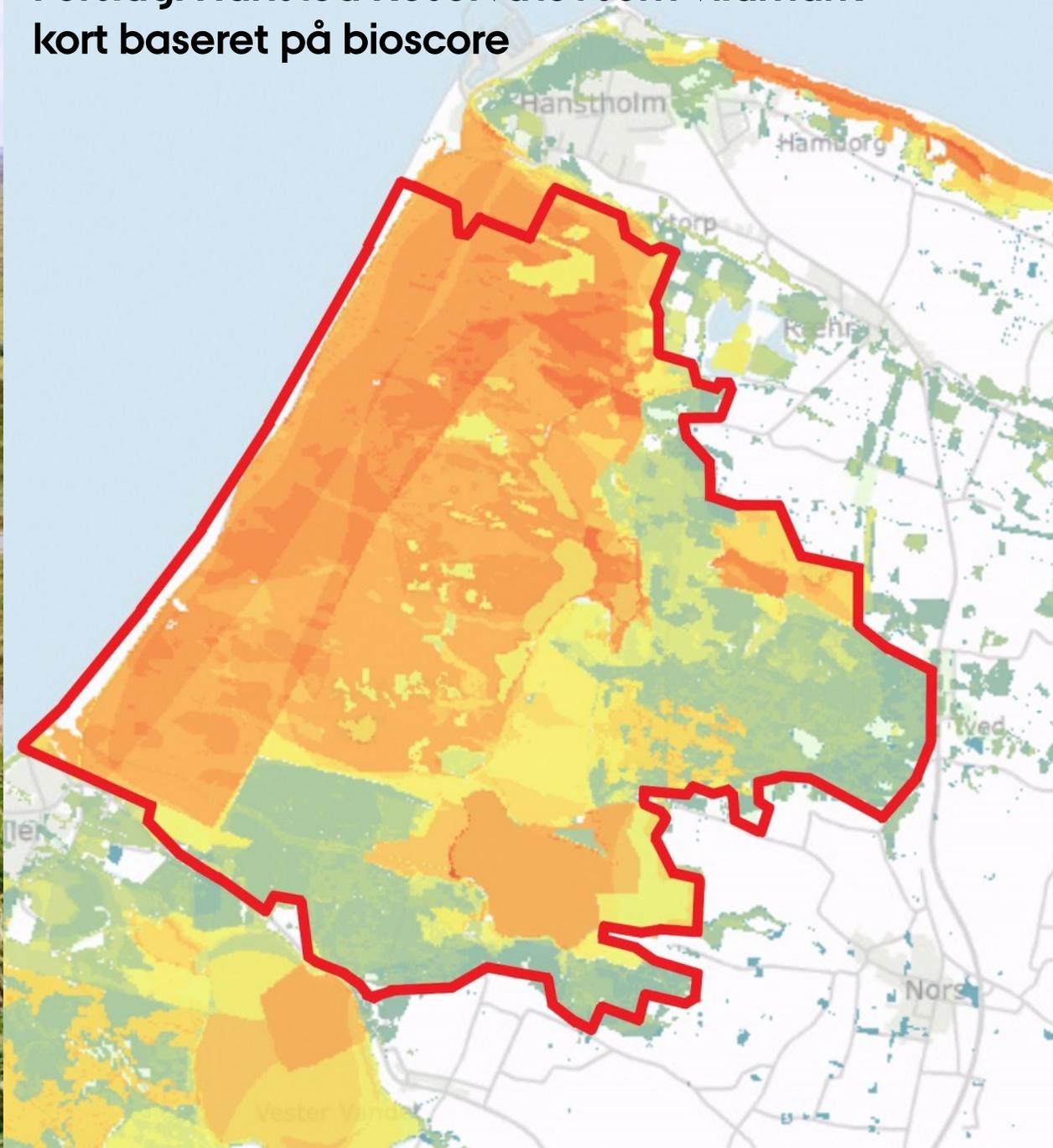
Bioscoren for Danmark

**Hansted Reservatet –
set fra Hanstholm Fyr**

**Forslag: Hansted Reservatet som vildmark –
kort baseret på bioscore**

**Hansted Reservatet –
set fra Hansthalm Fyr**

Kan levestedsforholdene forbedres og artsindholdet i et område øges?

Kan levestedsforholdene forbedres og artsindholdet i et område øges?

Klokke-
Ensian

Ensiablåfugl

Udbredelsen af ensian-blåfugl i Danmark

Kort lavet af: Magnus Vest Hebsgaard d. 24. Januar 2014 Red. d. 2. juli 2017 af Lars Andersen

Rådgivningsopgave på Jægerspris Skyde- og Øvelsesterræn

Skitse af bevægelig målbane og områdeinddeling - Anlæg i et habitatområde

Bevægelig målbane anlagt vinteren 2016-17

Bevægelig målbane juni 2018

To selvkørende vogne med skydeskiver, der kan rejses og sænkes, mens vognen kører

Et problem

**Store bestande af gøgeurter –
her Salepgøgeurt – i
projektområdet**

Kortlægning af orkidébestande 2012

Legend

Orkideer_Merge

bane_2

Vegetation

0

1

2

Export_Output_2

opdeling_terraen_jaegerspris_2012

Par3

<all other values>

OBJEKTTKST

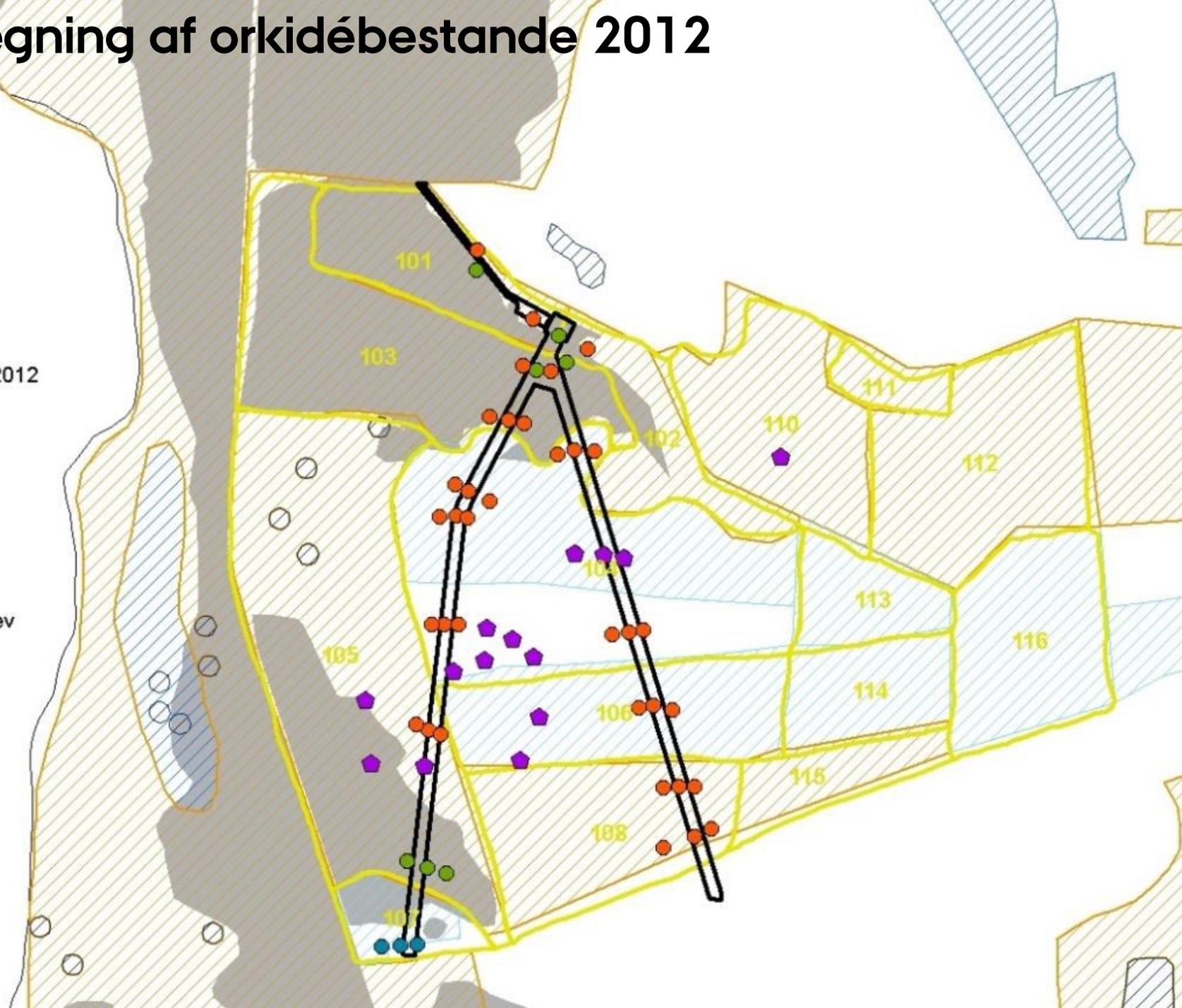
Beskyttede naturtyper : Eng

Beskyttede naturtyper : Mose

Beskyttede naturtyper : Overdrev

Beskyttede naturtyper : Sø

devano_naturtyper

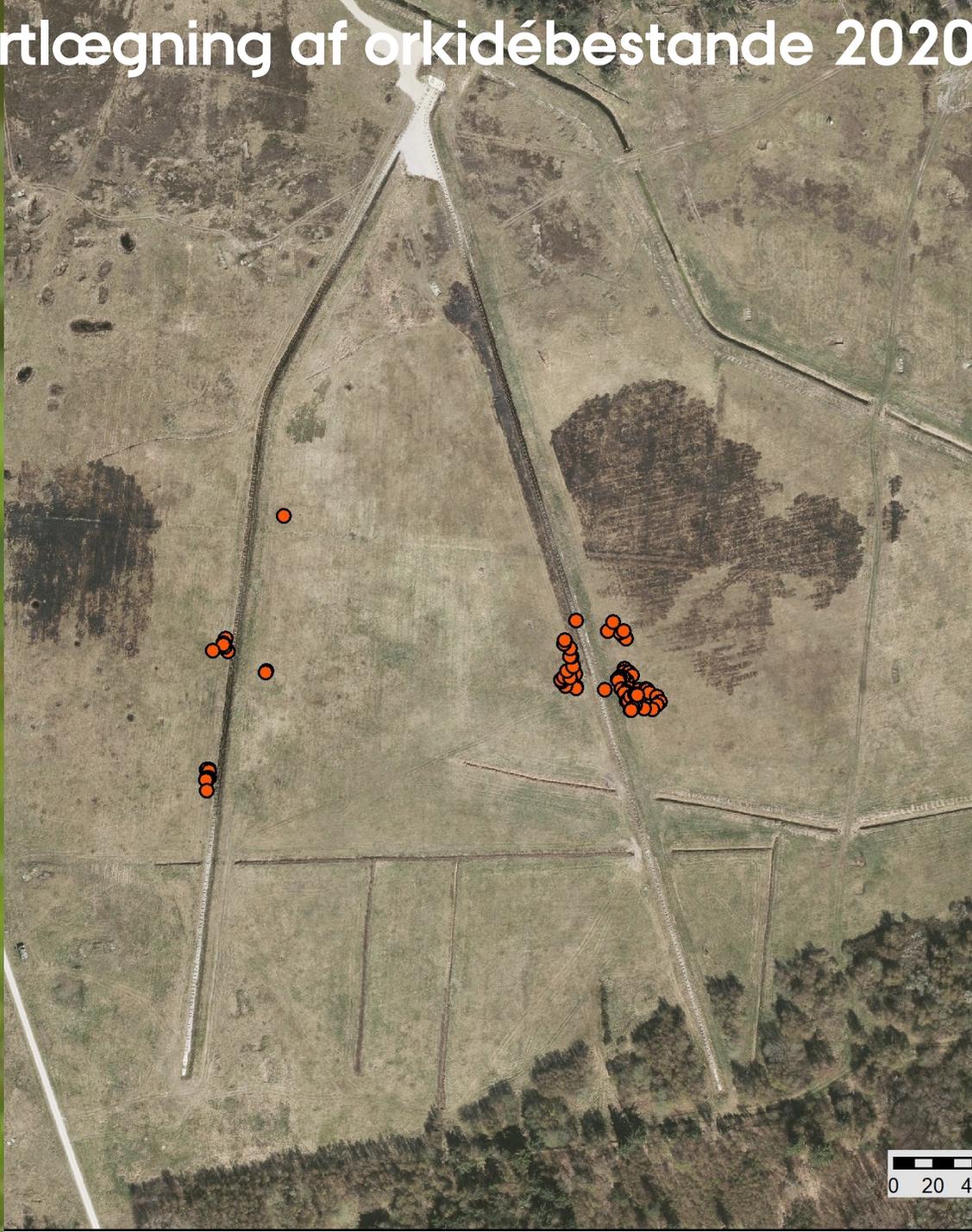
REGISTRERING AF ANTALLET AF ORKIDÉER PÅ JÆGERSPRIS SKYDE- OG ØVELSESTERRÆN I 2012

Navn/DC	11	14	16	18	19	20	21	22	38	49	96	97	98	99	111	112
Ægbladet Fliglæbe		1		1	5	4	2	8								1
Bakke-Gøgelilje	1		2			1		1	63						2	
Maj-Gøgeurt									1							
Plettet Gøgeurt			1		2	1	73	29	8	1	41	4	1	1		20

Kortlægning af orkidébestande 2020

Salepgøgeurt

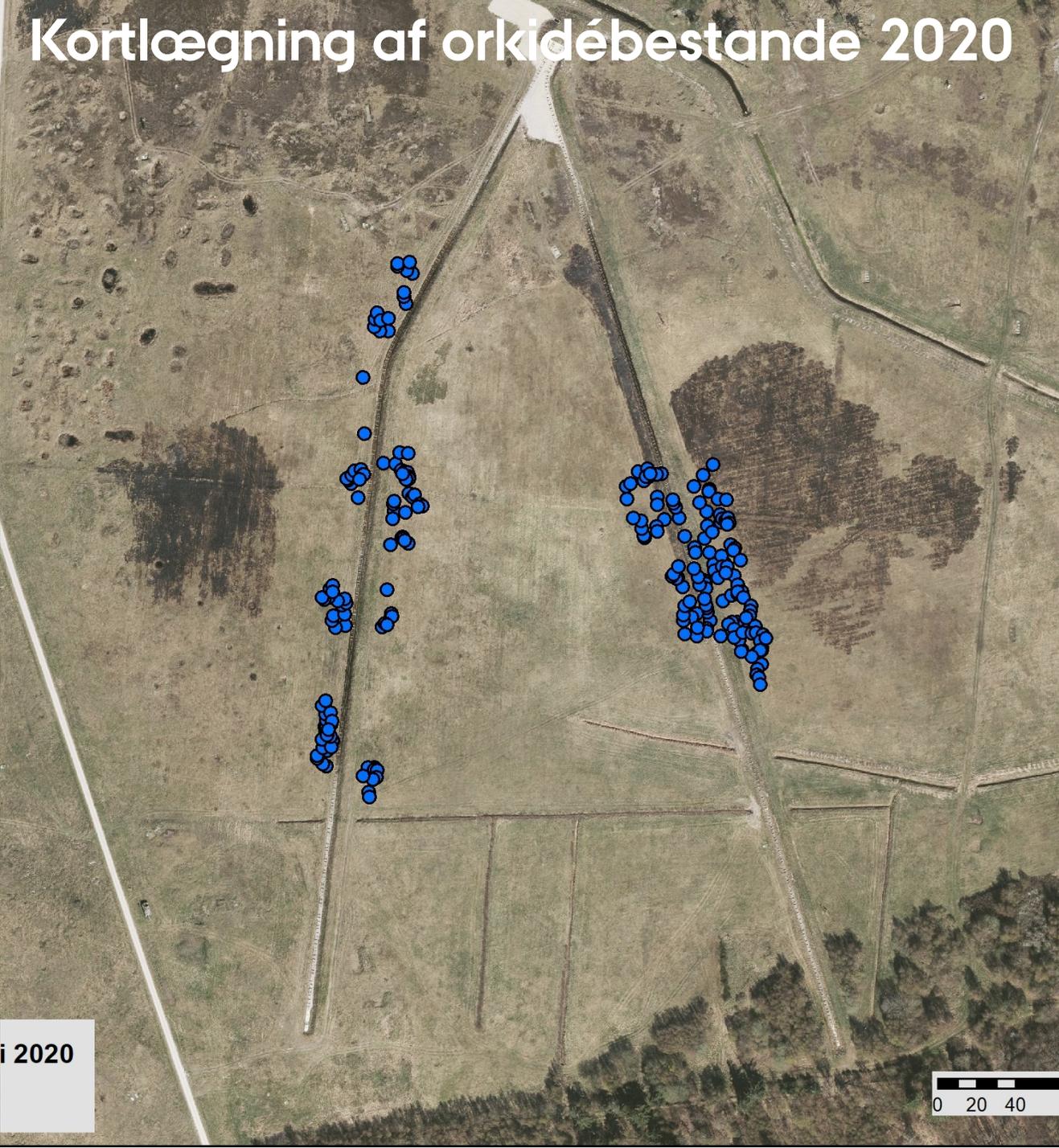

Maj-Gøgeurt

Kortlægning af orkidébestande 2020

Plettet Gøgeurt

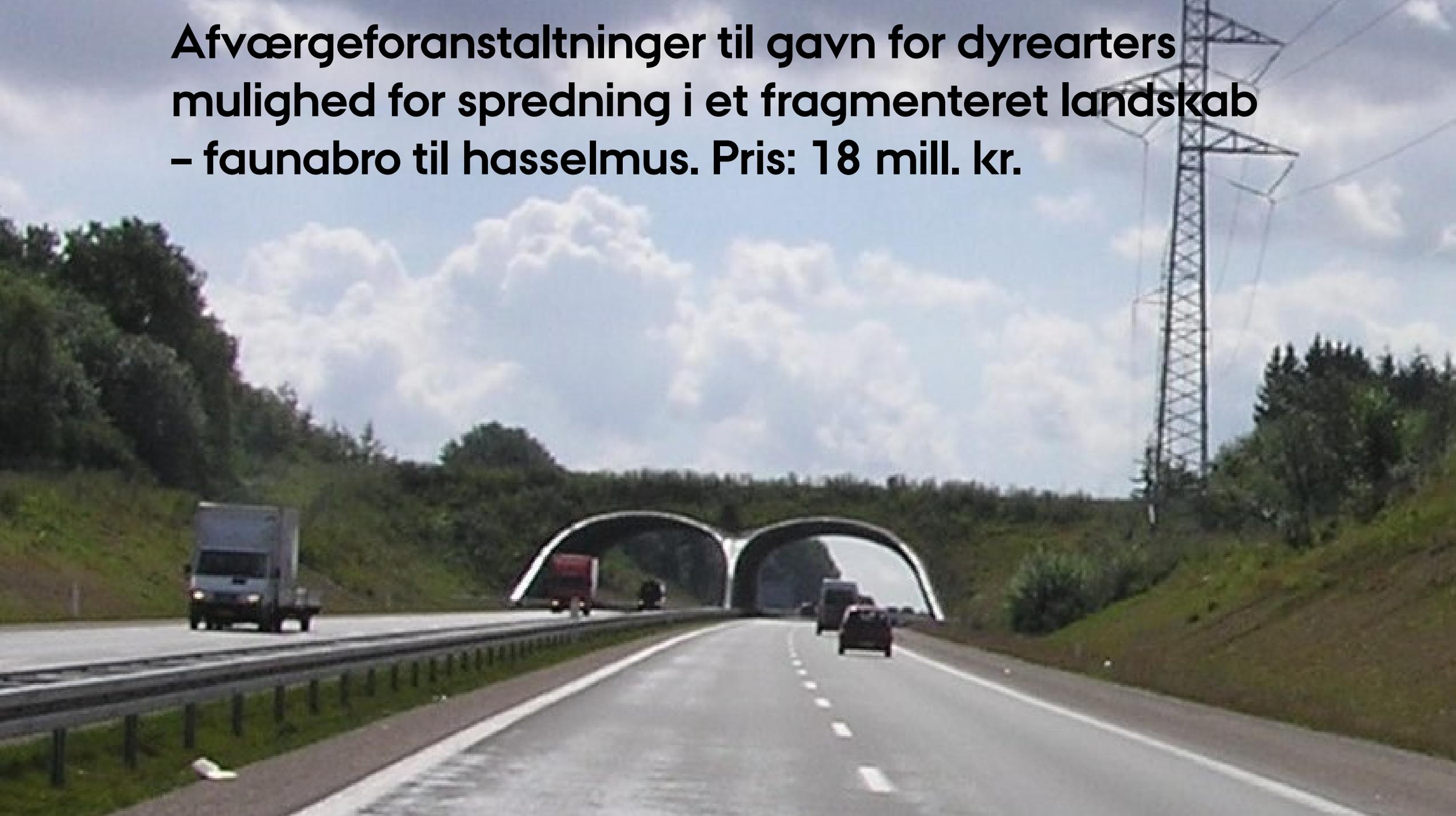
i 2020

0 20 40

Bakke-Gøgelilje

**Afværgeforanstaltninger til gavn for dyrearters
mulighed for spredning i et fragmenteret landskab
– faunabro til hasselmus. Pris: 18 mill. kr.**

Østerild Vindmølletestcenter

Nåletræsbeplantninger erstattes med

- Klitheder
- Græsningsarealer
- Fugtig hede og hedekær
- Klitsøer

Opnås ved forskellige plejemetoder

Bjerg-Fyr

Sitka-Gran

Skov-Fyr

Klithede 2017

Mangestænglet Sumpstrå

Liden Ulvefod

Liden Soldug

Rundbladet Soldug

Kampen om Amager Fælled!

Politiken 21. september 2017

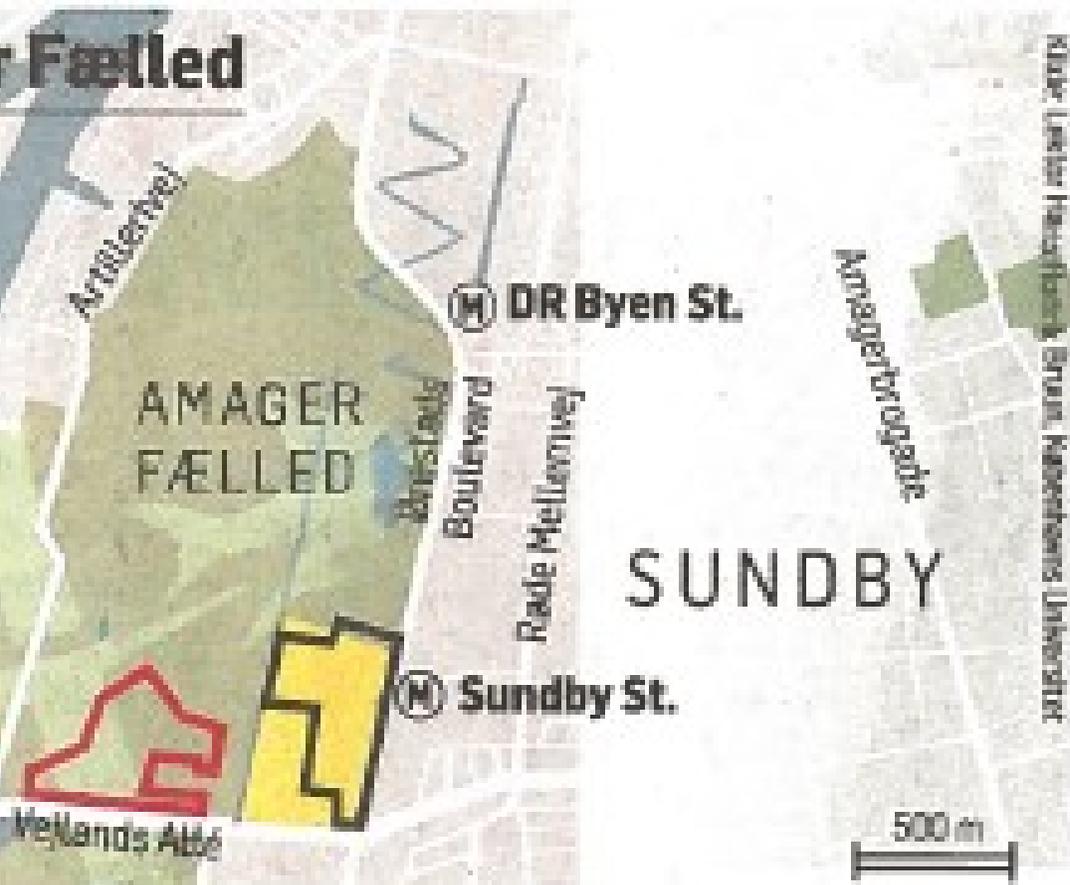
Kampen fortsætter –
Arbejdere.dk den 12.
oktober 2022

Da Frank Jensen blev fældet af en spidssnudet frø

Byggeri på Amager Fælled

- Det oprindelige strandengområde
- Projektområde for byggeriet
- Alternativt forslag

Genudsætning af forsvundne arter - Er det en løsning?

Bæver

Eghjort

Foto: Jens Ole Andersen

Europæisk bison

Elg

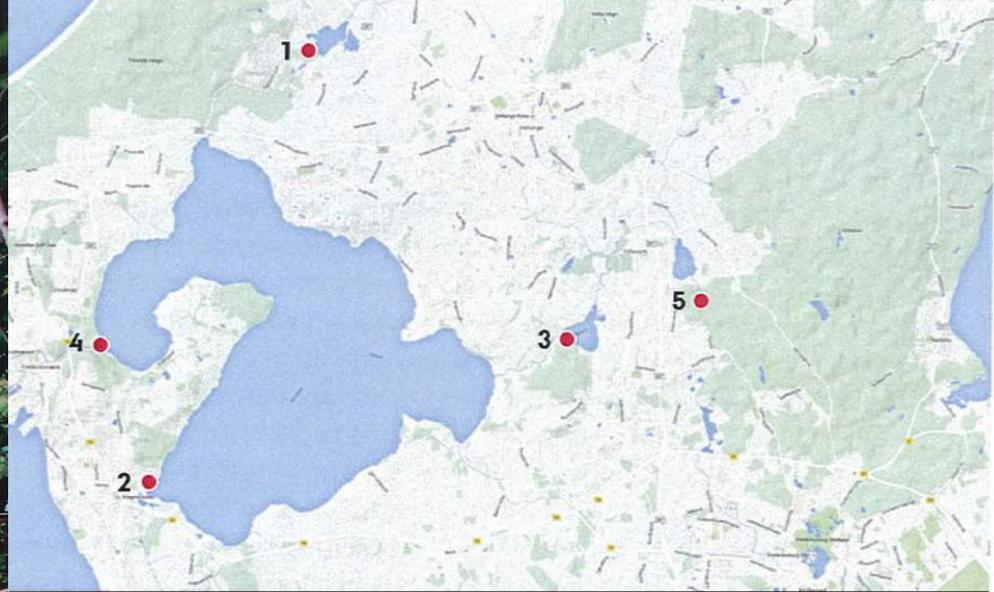
Genudsætning af forsvundne arter - bæver

Flynder å-systemet, Kloterheden – 18 dyr udsat i 1999

Holløse Bredning, Nordsjælland – udsat i 2009 & 2010

Breaking news: 17. November 2015
Bæveraktivitet i Lild Plantage i Thy

OVERVÅGNING AF BÆVER *CASTOR FIBER* I NORDSJÆLLAND 2009-2014

Teknisk rapport fra DCE - Nationalt Center for Miljø og Energi

nr. 51

2015

AARHUS
UNIVERSITET
DCE - NATIONALT CENTER FOR MILJØ OG ENERGI

Lokalitet	2009	2010	2011
1. Holløse Bredning	1 voksen ♀ 1 ungdyr 3 unger	1 ungdyr	
2. Nørre-mosen		2 voksne	
3. Alsønderup Enge		2 voksne 1 unge	2 voksne
4. Vinderød Vig		1 ungdyr	2 voksne 3 unger
5. Pølå ved Strødam		1 voksen ♀ 2 unger	1 voksen ♂

Genudsætning af forsvundne arter - Eghjort

Krav til levestedet:

Lysåbne forhold

Stående gamle træer

Dødt ved

Foto: Naturstyrelsen

Foto: Jens Ole Andersen

I 2013 er udsat

112 voksne dyr

180 laver

Fordelt på 5 lokaliteter

Foto: Naturstyrelsen

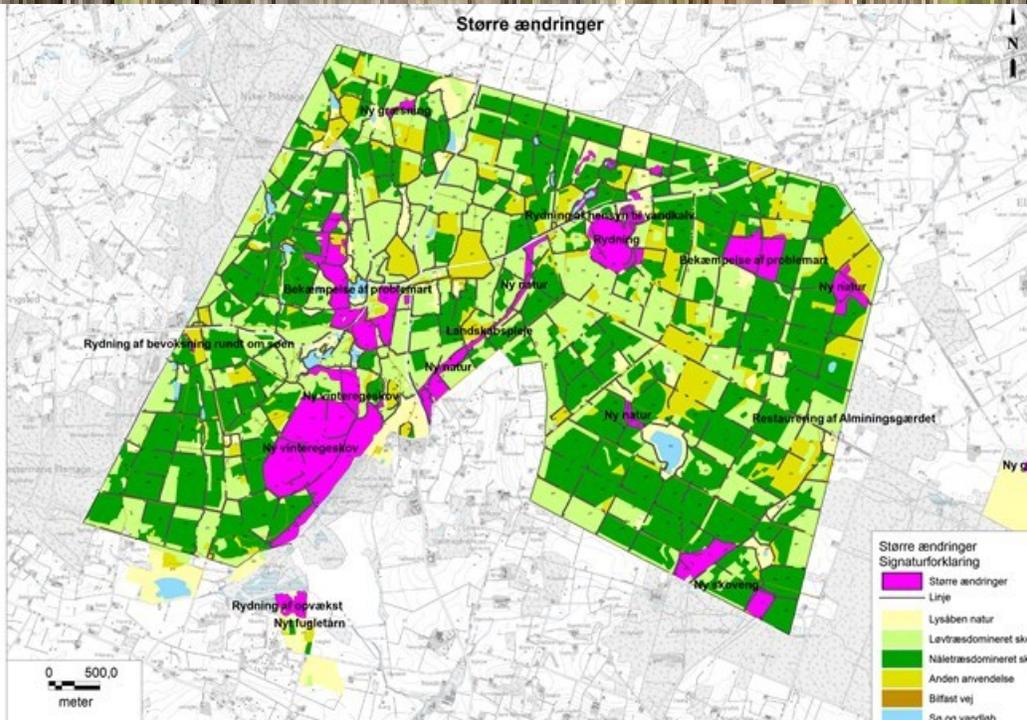

Genudsætning af forsvundne arter - bison

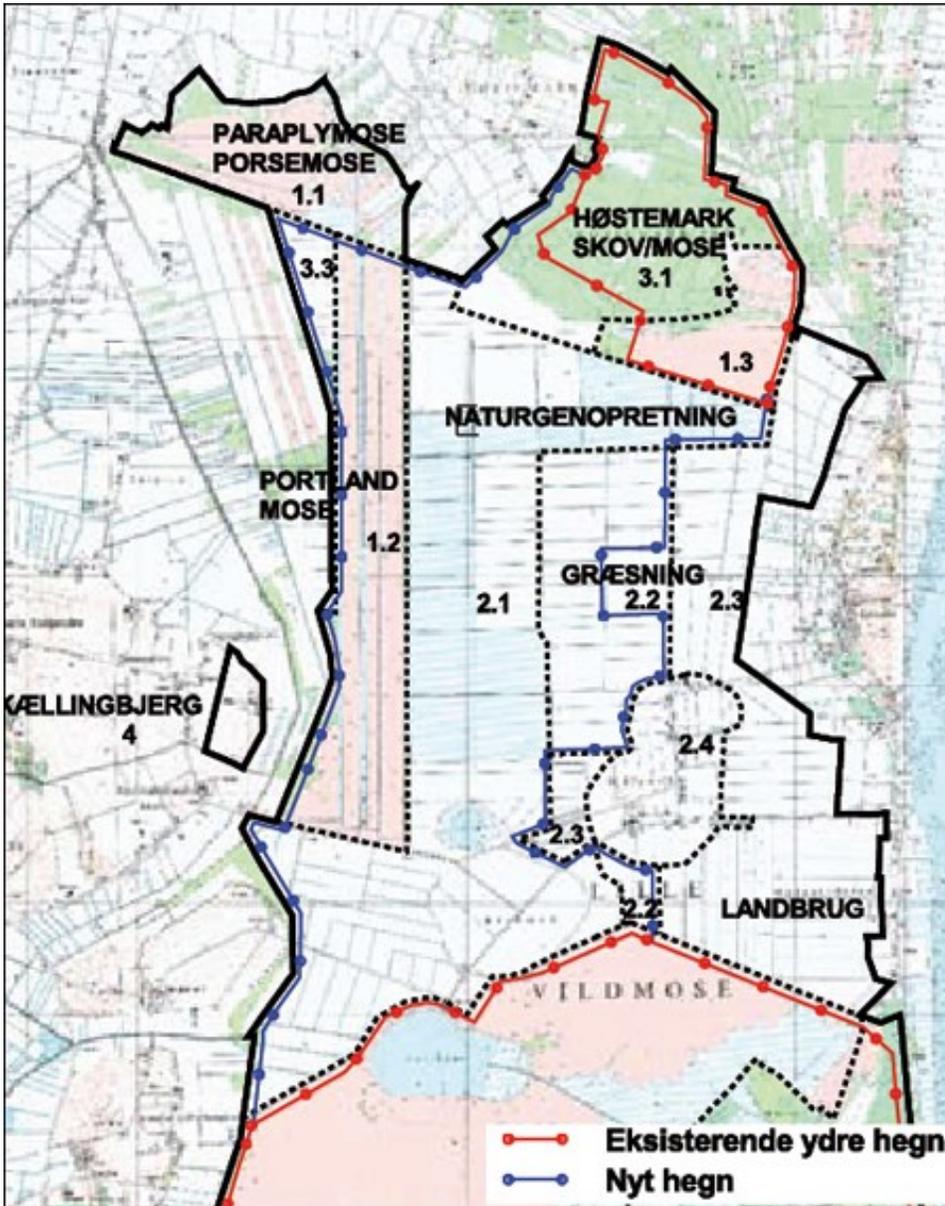
2012 7 dyr udsat i Almindingen på Bornholm

200 ha område omkring Svanemosen

Første kalv født i 2013

Genudsætning af forsvundne arter - Elg

Etablering af nyt hegn i mellemområdet af Lille Vildmose
19. nov. 2015 5 svenske elge udsat,
5+5 svenske dyr udsat i 2016 & 2017

Vilde heste på Molslaboratoriets arealer

26. November 2016 – 12 exmoor ponyer udsat

**Formål: naturpleje – nedbidning af uønsket opvækst
2018 – antallet af ponyer fordoblet**

Foto: 21. April 2018

1813 Den sidste hanulv blev skudt ved Estvadgård

Ulvens genkomst i Danmark

2012 En hanulv registreres i Thy Nationalpark

2013: 11 får findes døde, DNA-test viser, at de er dræbt af ulv

Håndfast dokumentation

Vildtkamera
Ekremitter
Fodaftryk
Sporbaner
Kadavere af vildt

Thy-ulven dissikeres

Ulvens genkomst i Danmark

Maj 2017: Ulvepar med hvalpe konstateret i DK

2012 E
Thy N

NA -
ulv

Håndf

- Vildtkamara
- Ekremitter
- Fodaftryk
- Sporbaner
- Kadavere af vildt

**‘Du friske, danske strand’ – med Danmark mest
uberørte natur – her fra Anholts østlige fyr**

‘Du friske, danske strand’

NATUROG MUSEUM

Nr. 1 Marts 2017

Danmarks kystklitter

Peter Wind, Anders Barfod
og Ane Kirstine Brunbjerg

Danske endemer – taxa med begrænset geografisk udbredelse

Klippe-Skræppe (også Norge)

Lav Skov-Vikke (også England)

Dansk Rundbælg

Klit-Øjentrøst

Nordisk Øjentrøst

Skagen-Hullæbe

Rubus ammobius ssp. *pseudoplicatus*

Rubus hoboënsis

Galium valdepilosum ssp. *slesvicense*

Klippe-Skrøppe

Skagen-Hullæbe

Dansk Rundbælg

Plettet Kongepen

Strand-Kamille

Klit-Stedmoderblomst

Strand-Storkencøb

Strand-Natskygge

Strand-Gulerod

Lav Skov-Vikke

Lav Skov-Vikke

Rapport for projektet

Bevaring af plantegenetiske ressourcer i de vilde slægtninge til jordbrugets afgrøder

(J.nr. 3301-GENI-08-0013)

Gitte K. Bjørn, Kell Kristiansen og Lars H. Jacobsen
Aarhus Universitet
Institut for Høvebruksproduktion
Marts 2011

Ligusticum scoticum - skotsk lostilk

Flerårig. Bliver 30-70 cm høj. Blomstrer i juli. Vokser i klitter og på strandenge. Hjemmehørende. Meget sjælden, kun kendt få steder i Nordjylland og på Læsø. Fredet.

Ligusticum scoticum (skotsk lostilk), Hænsthalm Havn (Thisted Kommune) den 21. august 2009.

Lokaliteter

I projektperioden er *Ligusticum scoticum* kun fundet på en lokalitet: Hænsthalm Havn (Thisted Kommune). Bestanden blev bedømt som værende god (Access Database 'Vilde Slægtninge', 2010).

Besigtigede lokaliteter med *Ligusticum scoticum* (skotsk lostilk).

Anbefalinger/plejebøvhov

Det anbefales at der findes flere lokaliteter af *Ligusticum scoticum*. Indsamling af frø og indlejring i NordGen bør overvåges.

Nordisk Genbank

Nordisk Genbank oprettet i 1979 som en institution under Nordisk Ministerråd

Nordisk Genbank opbevarer frø fra ca. 7.000 forskellige planter

Skal sikre at vigtige genetiske egenskaber i dyrkede afgrøder ikke går tabt i forædlingsarbejdet.

Ligger i Alnarp i Malmøs nordlige udkant.

Nordisk Genbank

1. NG's sikkerhedslager
2. Indrettet i nedlagt kulmine på Svalbard
3. Åbnet i 2008
4. Opbevarer omkring 3 mill frø fra hele verden
5. Over 100 lande har sendt dubletter af alle deres frø til Svalbard
6. Frøene opbevares i permafrosten ved ca. - 18°C

Murrude – Danmarks bedst beskyttede art

Forekomst i DK: 6 lok i Jylland, 1 lok på Fyn, 1 lok på Lolland, 5 lok på Sjælland

Murrude – Danmarks bedst beskyttede art

Forekomst i DK: 6 lok i Jylland, 1 lok på Fyn, 1 lok på Lolland, 5 lok på Sjælland

Rødlistevurderet:
Næsten Truet, NT

Danske frimærker 1992

Fredensborg Slot, hvor Murrude vokser i stensætningen under terrassen

Er det sådan vil skal opleve
Danmarks pattedyr i fremtiden?

Tak for opmærksomheden 😊

